

Sygn. akt IV U 428/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	sekr. sąd. Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 stycznia 2016r. w S.

odwołania K. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 10 lutego 2015 r. Nr (...)

w sprawie K. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 428/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.02.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 184 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił K. C. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1.01.1999 r. 25 lat stażu ubezpieczeniowego. ZUS nie zaliczył do powyższego okresu czasu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od 1.06.1970 r. do 22.07.1975 r. oraz od 1.07.1978 r. do 6.08.1978 r. Wskazał, iż K. C. w czasie nauki w szkole ponadpodstawowej mieszkał w internacie, a praca w gospodarstwie rolnym świadczona dorywczo przez dziecko uczęszczające do szkoły nie ma charakteru stałego i stanowi jedynie udział, tj. pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dziecka będącego członkiem rodziny.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony. Domagał się zaliczenia do stażu pracy następujących czasu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców: okresów wakacyjnych od 25.06.1970 r. do 1.09.1970 r., od 25.06.1971 r. do 31.08.1971 r., od 24.06.1972 r. do 31.08.1972 r., od 21.06.1973 r. do 2.09.1973 r., od 21.06.1974 r. do 31.08.1974 r., od 21.05.1975 r. do 22.07.1975 r., ferii zimowych po 2 tygodnie w każdym roku szkolnym z lat 1970-1971, 1971-1972, 1972-1973, 1973-1974, 1974-1975, ferii związanych ze świętami Wielkanocy po 8 dni w latach szkolnych 1971-1972,

1972-1973, 1973-1974, 1974-1975, wolnych sobót po 39 dni w latach 1971-1974, 19 dni w 1970 r., 17 dni w 1975 r. oraz niedziel po 39 dni w latach 1971-1974, 19 dni w 1970 roku oraz 17 dni w 1975 r. jak również pracy w okresie od 1.07.1978 r. do 6.08.1978 r. Jak wskazał K. C., mimo, iż mieszkał w internacie, w wyżej wymienionych okresach w dni wolne od zajęć szkolnych, pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. W czasie od wiosny do jesieni świadczył pracę w gospodarstwie rodziców przez całe dni, od godz. 5 do 22, zaś zimą po 8 godzin dziennie (odwołanie k. 1-5).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k. 6-7).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Ubezpieczony K. C., ur. (...), w dniu 29.12.2014 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury, w którym wskazał, iż nie jest członkiem OFE (wniosek k. 1-3 a. e.). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1.01.1999 r. ubezpieczony udowodnił okresy nieskładkowe: 3 miesiące i 8 dni, okresy składkowe: 22 lata, 10 miesięcy i 22 dni tj. łącznie 23 lata i 2 miesiące, w tym staż pracy w warunkach szczególnych 18 lat. Z uwagi na brak wymaganych ustawą 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych zaskarżoną decyzją z 10.02.2015 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej przyznania emerytury (decyzja k. 32 a. e.).

W toku postępowania odwoławczego Sąd ustalił, iż w od 1966 r. do 24.10.1991 r. rodzice ubezpieczonego, J. i A. C., posiadali gospodarstwo rolne o powierzchni ok 5,57 ha, które było położone na terenie wsi G., gmina K., powiat (...). W czasie tym wymienieni zajmowali się wyłącznie pracą w gospodarstwie rolnym. Rodzice ubezpieczonego uprawiali ziemniaki, żyto, buraki pastewne oraz warzywa. Dużą część gospodarstwa zajmowały łąki. Hodowali ok 4 krów, kilkanaście sztuk trzody chlewnej, konia oraz drób.

W okresie od 1.06.1954 r. do 20.12.1983 r. K. C. był zameldowany w miejscowości G..

W dniu 1.06.1970 r. ubezpieczony ukończył 16.-rok życia. Od 1.09.1969 r. do 24.06.1972 r. ubezpieczony uczył się w (...) Szkole Zawodowej w R., gdzie mieszkał w internacie. Odległość od G. do R. wynosi ok. 20 km. Od 1.09.1972 r. do 20.05.1975 r. K. C. uczęszczał do Technikum Mechanicznego w R.. Również w tym czasie mieszkał w internacie w R..

K. C. był jednym z trojga dzieci J. i A. C.. Ma o dwa lata starszego brata i 5 lat młodszą siostrę. Brat ubezpieczonego w podobnym okresie uczył się w szkole w R. i również mieszkał w tamtejszym internacie. W latach 1973-1975 brat ubezpieczonego, Z. C., odbywał zasadniczą służbę wojskową. Następnie, powrócił do domu rodziców i podjął pracę zawodową.

W okresie wakacji, od 25.06.1970 r. do 1.09.1970 r., od 25.06.1971 r. do 31.08.1971 r., od 24.06.1972 r. do 31.08.1972 r., od 21.06.1973 r. do 2.09.1973 r., od 21.06.1974 r. do 31.08.1974 r., od 21.05.1975 r. do 22.07.1975 r., ferii zimowych po 2 tygodnie w każdym roku szkolnym z lat 1970-1971, 1971-1972, 1972-1973, 1973-1974, 1974-1975, ferii związanych ze świętami Wielkanocy po 8 dni w latach szkolnych 1971-1972, 1972-1973, 1973-1974, 1974-1975 oraz na soboty i niedziele ubezpieczony wracał do rodzinnego domu, gdzie pomagał przy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Obok ubezpieczonego i jego rodziców, pracę w działalności rolniczej podejmował także jego brat oraz siostra.

Do obowiązków K. C. należało wykonywanie w okresie letnim prac polowych, tj. koszenie trawy, zwożenie siana, praca przy żniwach. Powyższe zajmowało ubezpieczonemu całe dni. Ubezpieczony wykonywał również prace polowe przy sadzeniu ziemniaków i wykopkach. Oprócz tego, do całorocznych zadań K. C., w czasie gdy przebywał w domu, należało wyprowadzanie krów na pastwiska oraz ich pilnowanie jak również podawanie paszy trzodzie chlewnej. Ponadto ubezpieczony wykonywał prace związane z utrzymaniem czystości zwierząt tj. zmieniał ściólkę i wyrzucał obornik. Wymienione czynności zajmowały K. C. ok. 8 godzin w ciągu dnia.

Od lipca 1975 r. ubezpieczony podjął pracę zawodową. W okresie przerwy od pracy, tj. od 1.07.1978 r. do 6.08.1978 r., K. C. ponownie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców (zeznania ubezpieczonego k. 12-13 i 19, zeznania świadków

M. B. k. 13-13v, W. P. k. 13v i Z. C. k.18v-19, świadectwa szkolne k. 11-13 a. e., zaświadczenie wydane przez Starostwo Powiatowe w R. k. 10 a. e., zaświadczenie o zameldowaniu wydane przez Urząd Gminy K. k. 9 a. r.).

Sąd uznał, iż złożone zeznania przez ubezpieczonego oraz świadków są wiarygodnym dowodem. Wskazać należy, iż są one logiczne. Ponadto, znajdują one swoje potwierdzenie w wyżej wymienionych dokumentach zgromadzonych w postępowaniu przed organem rentowym, jak również złożonych przed Sądem świadectwach szkolnych. Podkreślić należy, iż świadkowie M. B. oraz W. P. w kwestionowanym przez ZUS okresie, mieszkali w pobliżu gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego.

Należy zauważyć, iż rodzice K. C. zajmowali się prowadzeniem gospodarstwa rolnego o pow. ok 5,57 ha. Hodowali również 4 krowy, kilkanaście sztuk trzody chlewnej, konia oraz drób. Wiedząc, iż wówczas większość prac w rolnictwie wykonywała była ręcznie, stwierdzić należy, że w gospodarstwie rodziców ubezpieczonego było dużo pracy, zwłaszcza w okresie letnim, w związku z wzmocnionymi pracami polowymi.

W myśl art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, jako okres składkowy należy zaliczyć jedynie okres pracy ubezpieczonego czasie wakacji w latach od 1970 do 1975 r. jak również okres pracy w porze letniej od 1.07.1978 r. do 6.08.1978 r. Powyższe, po zsumowaniu z zaliczonym przez organ rentowy stażem ubezpieczeniowym K. C., tj. 23 lat i 2 miesiące, łącznie wyniesie jednak 24 lata, 4 miesiące i 19 dni. Zaliczanie do stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym w czasie wakacji szkolnych po ukończeniu 16.-go roku życia przed dniem 1.01.1983 r. w zakresie przekraczającym połowę pełnego wymiaru czasu pracy zostało bowiem zaaprobowane przez orzecznictwo, w tym przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 12.09.2012 r. III AUa 696/12. Zdaniem Sądu, mając na uwadze zapotrzebowanie na pracę w rolnictwie w okresie letnim, co związane jest z wzmocnionymi pracami polowymi, uznać należy za istotną pomoc ubezpieczonego w okresie od 1.07.1978 r. do 6.08.1978 r. i czas ten również zaliczyć do stażu ubezpieczeniowego.

W ocenie Sądu, do stażu ubezpieczeniowego K. C. nie można zaliczyć okresów ferii zimowych, ferii związanych ze świętami Wielkanocy oraz wolnych sobót i niedziel. W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego koniecznym jest, by osoba ubiegająca się o zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców zamieszkiwała w gospodarstwie rolnym lub jego w pobliżu i była stale gotowa do wykonywania prac w rolnictwie. K. C. w okresie nauki w szkole ponadpodstawowej mieszkał w internacie. To naturalne, że wracając na weekendy do domu pomagał rodzicom i wykonywał obowiązki związane z rodzinnym gospodarstwem rolnym. Dlatego też przychylić się należy do stanowiska ZUS, który odmówił przyznania pracy ubezpieczonego w przywołanych okresach przymiotu stałości. Stwierdzić należy, iż pomoc udzielana rodzicom przez ubezpieczonego w weekendy oraz okresie ferii nie miała charakteru stałego. Za słusnością powyższego poglądu przemawia chociażby stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10.05.2000 r. II UKN 535/99, zgodnie z którym doraźna pomoc w wykonywaniu typowych obowiązków domowych, zwyczajowo wymaganych od dzieci jako członków rodziny rolnika, nie stanowi stałej pracy w gospodarstwie rolnym zaliczanej do stażu ubezpieczeniowego. W treści uzasadnienia przywołanego wyroku Sąd Najwyższy wskazał, iż jedynie stała praca o istotnym znaczeniu dla prowadzonej działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, w którym osoba zainteresowana zamieszkuje lub ma możliwość codziennego wykonywania prac związanych z prowadzoną działalnością rolniczą może zostać zaliczona do stażu ubezpieczeniowego. Wątpliwym jest również to, iż praca wnioskodawcy we wskazanym czasie wolnym od nauki miała istotne znaczenie dla prowadzonej działalności rolniczej w gospodarstwie rodziców. Podkreślić należy bowiem, iż rodzice ubezpieczonego, którzy nie pracowali zawodowo poza gospodarstwem, potrafili samodzielnie, bez pomocy wnioskodawcy, wypełniać obowiązki związane z prowadzeniem swojego gospodarstwa rolnego przez 5 dni w tygodniu. Tym samym nie sposób uznać, iż bez pomocy syna świadczonej w weekendy oraz okresy ferii nie poradziłiby sobie z utrzymaniem gospodarstwa. A zatem, praca ubezpieczonego w przywołanych okresach nie miała istotnego znaczenia dla prowadzonej działalności rolniczej i stanowiła jedynie pomoc w wykonywaniu obowiązków domowych zwyczajowo wymaganych od dziecka będącego członkiem rodziny.

Stąd też nie została spełniona sporna, wyrażona w art. 184 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przesłanka do przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury w wieku obniżonym.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.